

ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΤΕΣ ΧΡΗΣΤΕΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Υπηρεσία άμεσης κοινωνικής παρέμβασης από τον ΟΚΑΝΑ

Πιλοτικά προγράμματα εναλλακτικά της φυλάκισης, για παραβάτες χρήστες παράνομων ουσιών, εφαρμόζει ο Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ), τα οποία απευθύνονται σε ανήλικους ηλικίας 13 έως 18 ετών, που συλλαμβάνονται για παράβαση της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, καθώς και σε νέους ηλικίας 18 έως 24 ετών, που έχουν συλληφθεί για πρώτη φορά για τον ίδιο λόγο. Όπως ανακοίνωσε ο Οργανισμός, για την υλοποίηση του προγράμματος, δημιούργησε στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, την Υπηρεσία Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης, που έχει ως στόχο πρωτίστως την έγκαιρη παρέμβαση και τη ψυχολογική υποστήριξη, κατά τη σύλληψη των νεαρών χρηστών των ιδίων και των οικογενειών τους και παράλληλα την αξιολόγηση, κινητοποίηση και παραπομπή τους σε θεραπευτικά προγράμματα, προκειμένου να προληφθεί μελλοντική παραβατικότητα και να επιτευχθεί ο απεγκλωβισμός τους από τη χρήση ουσιών. Η εν λόγω υπηρεσία, η οποία λειτουργεί με τη μορφή ενός «δικτύου εφημερίας», στελεχώνεται από εξειδικευμένο προσωπικό (ψυχολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, κοινωνιολόγους, κ.ά.) και είναι άμεσα προσβάσιμη από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Τη συγκεκριμένη πρωτοβουλία έχει αγκαλιάσει η ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας, η οποία με έγγραφο της καλεί τα στελέχη της να συνδράμουν στην επικοινωνία των παραβατών με τους λειτουργούς της Υπηρεσίας Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν ήδη όλα τα Τμήματα Δίωξης Ναρκωτικών της Αθήνας και Θεσσαλονίκης, 21 τμήματα ασφαλείας της Α' Αστυνομικής Διεύθυνσης Αθηνών και δεκαπέντε της Αστυνομικής Διεύθυνσης Θεσσαλονίκης, με προοπτική ο αριθμός τους να αυξηθεί στο άμεσο μέλλον. Προηγούμενη εμπειρία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Κύπρος) έχει δείξει ότι τα εναλλακτικά προγράμματα αντί της φυλάκισης είναι αποτελεσματικά όχι μόνο για παραβάτες - χρήστες που οδηγούνται, λόγω της εξάρτησής τους, σε γενικής φύσης αδικήματα, αλλά και για παραβάτες που συλλαμβάνονται να κατέχουν ή να παρέχουν μικροποσότητες παράνομων ουσιών προκειμένου να καλύψουν οικονομικά τις δικές τους ανάγκες.

Σύμφωνα με τον ΟΚΑΝΑ: «Η διαδικασία αξιολόγησης, ενημέρωσης και συμβουλευτικής παρέμβασης μετά τη σύλληψη ανήλικου ή νεαρού ατόμου, έχει ως εξής:

1. Στο αρχικό στάδιο της σύλληψής του, ο χρήστης θα ενημερώνεται από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα για τη λειτουργία του προγράμματος και θα ζητείται η συγκατάθεσή του προκειμένου να κληθεί η Υπηρεσία Άμεσης Κοινωνικής Παρέμβασης.

2. Εφόσον συναινέσει ο ανήλικος και οι κηδεμόνες του (εάν υπάρχουν) ή ο νεαρός παραβάτης, θα καλείται έγκαιρα η Υπηρεσία του ΟΚΑΝΑ (οποσδήποτε μόνο κατά το στάδιο της προανάκρισης και πριν τη μεταγωγή του ενώπιον του Εισαγγελέα και αφού πληροί τα κριτήρια συμμετοχής) για την παροχή υπηρεσιών άμεσης παρέμβασης και αξιολόγησης. Το συλληφθέν άτομο ενημερώνεται για τη δυνατότητα παρακολούθησης ενός συμβουλευτικού προγράμματος κινητοποίησης τεσσάρων συνεδριών στο πλαίσιο της υπηρεσίας του παρόντος προγράμματος.

3. Έπειτα από το τέλος του συμβουλευτικού προγράμματος κινητοποίησης, τα στελέχη της Υπηρεσίας θα κρίνουν εάν ο παραβάτης είναι κατάλληλος να παρακολουθήσει πρόγραμμα θεραπείας και επανένταξης του ΟΚΑΝΑ, προωθώντας τον στις αντίστοιχες θεραπευτικές μονάδες. Σε περίπτωση που το άτομο δεν πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την παρακολούθηση προγράμματος θεραπείας του Οργανισμού, θα συστήνεται η συμμετοχή του σε άλλο θεραπευτικό πρόγραμμα εγκεκριμένου φορέα απεξάρτησης (ΚΕΘΕΑ, ΨΝΑ, ΨΝΘ).

4. Τα άτομα που θα ολοκληρώσουν το συμβουλευτικό πρόγραμμα κινητοποίησης, ανεξαρτήτως της ποινικής ή θεραπευτικής έκβασης της υπόθεσης, θα καλούνται τηλεφωνικά ανά εξάμηνο από την υπηρεσία επί δύο έτη για εκτίμηση της πορείας τους. Εάν υπάρξουν ενδείξεις για ανάγκη παρέμβασης θα καλούνται σε ατομική συνεδρία με στόχο την περαιτέρω συμβουλευτική ή θεραπευτική αντιμετώπιση».

Τα «Πιλοτικά Προγράμματα εναλλακτικά της φυλάκισης για παραβάτες χρήστες παράνομων ουσιών» υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013, εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», Άξονας Προτεραιότητας 13 και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους.